

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT- 310/15-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie
Sídlo	Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín
E-mail právnické osoby	cps.diakonie@tiscali.cz
IČ	70 240 655
Identifikátor	610 300 814
Právní forma	Školská právnická osoba
Zastoupená	Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D., ředitelka
Zřizovatel	Slezská církev evangelická augsburského vyznání, Na Nivách 259/7, 737 01 Český Těšín
Místo inspekční činnosti	Frýdecká 34, 737 01 Český Těšín Nerudova 1041, 735 81 Bohumín Horova 654, 734 01 Karviná - Ráj Třanovského 1758/10, 737 01 Český Těšín Klostermannova 1586/25, 709 00 Ostrava Stojanovo náměstí 1072/1, 709 00 Ostrava nám. Svobody 7, 735 81 Bohumín
Termín inspekční činnosti	23. až 26. březen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou, základní školou a střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie (dále „škola“) vykonává činnost:

- **mateřské školy** (dále „MŠ“) s místem poskytovaného vzdělávání:
 - Třanovského 1758/10, Český Těšín 1 třída 6 dětí
 - Horova 654, Karviná – Ráj 1 třída 6 dětí
 - Nerudova 1041, Bohumín 1 třída 10 dětí
- **základní školy** (dále „ZŠ“) s místem poskytovaného vzdělávání:
 - Třanovského 1758/10, Český Těšín 1 třída 9 žáků
 - Horova 654, Karviná – Ráj 2 třídy 10 žáků
 - Klostermannova 1586/25, Ostrava 1 třída 5 žáků
 - Stojanovo náměstí 1072/1, Ostrava 1 třída 5 žáků
 - nám. Svobody 7, Bohumín 1 třída 6 žáků
 - Nerudova 1041, Bohumín 2 třídy 15 žáků
 - a jedna třída přípravného stupně základní školy speciální (dále „PS ZŠS“) 5 žáků
- **střední školy** (dále „SŠ“) s místem poskytovaného vzdělávání:
 - Frýdecká 34, Český Těšín 2 třídy 26 žáků
 - nám. Svobody 7, Bohumín 2 třídy 20 žáků
 - Horova 654, Karviná – Ráj 1 třída 9 žáků
- **školní jídelny - výdejny** s místem poskytovaných školských služeb:
 - Frýdecká 34, Český Těšín
 - Nerudova 1041, Bohumín
 - Třanovského 1758/10, Český Těšín
 - Klostermannova 1586/25, Ostrava
 - Stojanovo náměstí 1072/1, Ostrava
 - nám. Svobody 7, Bohumín

Škola zajišťuje vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), zejména se zdravotním postižením - autismus, tělesné a mentální postižení, smyslové a kombinované vady. Do tříd ZŠ a SŠ jsou zařazováni většinou žáci s těžkým zdravotním postižením. Škola spojuje zejména ve třídách ZŠ žáky z různých ročníků. Pro většinu dětí a žáků byly zpracovány individuální vzdělávací plány (dále „IVP“). Vzdělávání v MŠ, ZŠ a SŠ a v PS ZŠS probíhá podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“) a v 6. ročníků podle vzdělávacího programu pro dobíhajícího obor vzdělání Pomocná škola.

Na ZŠ jsou vyučovány tyto obory vzdělání:

79-01-B/01 Základní škola speciální a 79-01-B/001 Pomocná škola.

Na SŠ jsou vyučovány tyto obory vzdělání:

78-62-C/01 Praktická škola jednoletá a 78-62-C/02 Praktická škola dvouletá.

Jednotlivá bezbariérová pracoviště školy se nacházejí v prostorách stacionářů Slezské diakonie nebo v prostorách pronajatých školou. Slezská diakonie je nezisková organizace Slezské církve evangelické augsburského vyznání a poskytuje své služby v sociální oblasti. Ve svých stacionářích Slezská diakonie nabízí klientům a rovněž tak dětem a žákům školy, komplexní léčebnou rehabilitaci (fyzioterapii, ergoterapii aj.), psychologické poradenství, individuální logopedickou péči, sociální poradenství.

Vzdělávací nabídka školy kromě speciálně pedagogické péče (tvorba IVP, reedukace aj.) je doplněna i o podpůrné terapie (muzikoterapii, arteterapii, canisterapii, hippoterapii, aromaterapii, bazální stimulaci aj.), odlehčovací služby a odpolední zájmovou činnost.

Ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti je v MŠ stanovená kapacita 45 žáků využívána na 49 % a ve třech třídách ji navštěvuje 22 dětí, v ZŠ je stanovená kapacita 60 žáků využívána na 92 % a v osmi třídách ji navštěvuje 55 žáků (včetně PS ZŠS) a v SŠ je stanovená kapacita 70 žáků využívána na 79 % a v pěti třídách ji navštěvuje 55 žáků.

Zřizovatel školy povolil výjimku z nejvyššího počtu dětí a žáků ve třídách MŠ, ZŠ a SŠ.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Škola

Ředitelka řídí školu od roku 2000, splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce a dále se vzdělává. Nyní, ve školním roce 2014/2015, pracuje ve škole celkem 47 pedagogických pracovníků, z nichž 18 je učitelů MŠ, ZŠ a SŠ, dva jsou učitelé náboženství a 27 je asistentů pedagoga. Jedna z učitelek MŠ působí i ve SŠ na pozici asistentky pedagoga a další učitelka MŠ vyučuje také na SŠ. V personální oblasti ředitelka provádí výběr nových pedagogických pracovníků komisionálně a rozhodujícím kritériem je odborná kvalifikace uchazeče pro příslušný druh, resp. typ školy. I v případě zástupu za kmenového pedagoga (nemoc, mateřská dovolená apod.) je postupováno obdobně. V pedagogickém sboru dochází k personálním změnám, nejsou však zásadní. Přirozené jsou odchody učitelů, které práce ve škole pro žáky se SVP ne vždy uspokojuje. Pedagogové bez kvalifikace byli přeřazeni na jiné odpovídající místo. Obecně lze konstatovat, že sbor je stabilizovaný, věkově vyvážený, převládají učitelé s kratší nebo střední pedagogickou praxí. Všichni kmenoví učitelé bez odborné kvalifikace zahájili náležité studium. Poradenské služby jsou zabezpečovány výchovným poradcem a školním metodikem prevence, kteří spolupracují s dalšími pedagogickými pracovníky školy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) všech součástí vychází z potřeb a finančních možností školy. Učitelé se soustředili na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, problematiku metodického rozvoje, využití prostředků informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“) ve výuce a zejména na vzdělávání žáků se SVP. Personální rozvoj všech pedagogů je průběžně sledován a podporován, jsou vytvořeny příznivé podmínky pro jejich profesní růst. V koncepci školy je DVPP jednou z priorit, obdobně jako výběr nových pedagogických pracovníků školy a jejich uvádění do praxe. Škola věnuje náležitou pozornost personálním podmínkám, složení pedagogického sboru umožňuje plnit cíle vzdělávacích programů.

Jednotlivá bezbariérová pracoviště školy se nacházejí většinou v prostorách stacionářů Slezské diakonie, ale využívány jsou i pronajaté prostory měst (např. Bohumín). Vybavení je přizpůsobeno podmínkám pro výchovu a vzdělávání dětí se zdravotním postižením (relaxační místnosti - herny, multisenzorické místnosti snoezelen, tělocvičny). Výuka probíhá v účelně vybavených kmenových třídách s nábytkem vyhovujícím potřebám žáků. K různým aktivitám a k jejich relaxaci slouží i zahrady stacionářů. Žáci mají k dispozici potřebné učebnice a dostatečný výběr výukových materiálů, učebnic i rehabilitačních pomůcek (polohovací židle a stoly, haptické a lokomoční hračky, stavebnice, míčkovací bazén, rehabilitační míče, antidekubitní válce, nafukovací dlahy). Pro výuku žáků s autismem má škola řadu speciálních pomůcek, které slouží ke strukturovanému vyučování (piktogramy, pomůcky pro výuku výměnného obrázkového komunikačního systému) a speciálně zařízené učební boxy pro samostatnou práci. Učitelé používají kopírovací stroje, počítače, interaktivní tabuli a další didaktickou techniku. Prostředí všech pracovišť školy je esteticky podnětné, vhodně doplněné a vyzdobené výtvarnými pracemi žáků.

Mateřská škola

Třídy jsou vybaveny stoly a židlemi dle antropometrických požadavků. Imobilní děti sedí v polohovacích sedačkách nebo na polstrovaných židlích s klínem u velkého stolu. Uspořádání třídy umožňuje realizaci individuálních i skupinových aktivit dětí v hracích koutcích. Nábytek v prostorách MŠ je moderní, bezpečný; děti mají k dispozici velké množství hraček, didaktických pomůcek, výtvarného materiálu. Hračky, materiály, knihy jsou přehledně umístěny a podporují samostatnost dětí při manipulaci s nimi. Učitelky využívají při práci s dětmi pracovní a grafomotorické listy, názorné i didaktické pomůcky. Na velmi vkusné a podnětné výzdobě MŠ se podílejí učitelky společně s dětmi.

Školní zahrady se nacházejí bezprostředně u budov MŠ. Pro pohybové aktivity mají děti k dispozici pískoviště, houpačky nebo zastřešené posezení. Zahrada v Karviné byla nově vyměřená a zatím jí chybí oplocení. Učitelky využívají k vycházkám veřejná hřiště nebo lesopark.

Vzdělávání v MŠ zajišťuje sedm pedagogů (čtyři učitelky a tři asistentky pedagoga). Tři učitelky mají odbornou kvalifikaci pro MŠ, jedna pro ZŠ a SŠ, asistentky jsou kvalifikované.

Základní škola

Devět tříd ZŠ se smíšenými ročníky se nachází na šesti místech ve čtyřech městech. Všechny třídy mají odpovídající zázemí, jsou zařízeny vhodným nábytkem a vybaveny potřebnými speciálními i didaktickými pomůckami. K dispozici je ICT technika a projekční zařízení včetně interaktivních tabulí. Třídy a chodby jsou vyzdobeny výukovými materiály, které svědčí o práci a úspěších žáků, o aktivitách a zaměření školy a celé diakonie. V některých objektech (např. ZŠ Ostrava 1) je možno využít tělocvičnu s příslušným sportovním vybavením. Prostorové podmínky všech budov jsou vhodné k naplňování výukových cílů.

Vzdělávání v ZŠ zajišťuje dvacet dva pedagogů (devět učitelů a třináct asistentů pedagoga). Šest učitelů má odbornou kvalifikaci pro ZŠ a rovněž tak 12 asistentů. Tři učitelé a jeden asistent si doplňují vzdělání.

V přípravném stupni základní školy speciální vyučují dva pedagogové (učitelka a asistentka pedagoga). Obě jsou kvalifikované.

Střední škola

Tři třídy SŠ se nacházejí ve třech místech a městech, a to v budovách, kde jsou umístěny spolu se třídami ZŠ. Všechny třídy jsou zařízeny vhodným nábytkem, učitelé využívají potřebné speciální i didaktické pomůcky včetně ICT techniky. Ve všech objektech je možno využít zázemí ZŠ, případně i denních stacionářů Slezské diakonie. Vnitřní prostředí budov a jednotlivých tříd je na vysoké estetické úrovni, výzdoba tříd a chodeb je autorstvím žáků nebo souvisí s probíraným učivem. Prostorové podmínky všech budov jsou vhodné k naplňování výukových cílů. Pracoviště SŠ v Českém Těšíně je vzhledem k počtu žáků stísněné, k 1. září 2015 je plánováno vzdělávání žáků SŠ v nové budově.

Praktická cvičení pro žáky jsou zajištěná formou terapeutických a arteterapeutických činností v terapeutických dílnách Slezské diakonie a v rámci školní zahrady, skleníku a budovy školy.

Vzdělávání ve SŠ zajišťuje šestnáct pedagogů (šest učitelů a deset asistentů pedagoga). Všichni učitelé mají odbornou kvalifikaci pro SŠ a rovněž tak devět asistentů. Jeden asistent si doplňuje vzdělání.

Všechny součásti školy mají vytvořeny potřebné materiální a personální předpoklady pro realizaci cílů předškolního, základního i středního vzdělávání.

Přijímání dětí a žáků ke vzdělávání v MŠ, ZŠ a SŠ, rozhodování o přestupech a zařazování do speciálního školství proběhlo ve sledovaném období v souladu s právní normou. O zařazování dětí do PS ZŠS rozhodovala ředitelka školy vždy na žádost zákonného zástupce a na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále „ŠPZ“). V záznamech o průběhu vzdělávání dětí a žáků vedených ve sledovaném období nebyly shledány nesrovnalosti. Výkaznictví, údaje o činnosti a povinná dokumentace jsou vedeny v souladu s příslušnými ustanoveními školských předpisů. Analýzou dokumentace o přijímání a průběhu vzdělávání bylo zjištěno, že záznamy jsou úplné a všem dětem a žákům byl ve vzdělávání zajištěn rovný přístup.

Škola informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce, poskytuje informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání na pravidelných třídních schůzkách, individuálních konzultacích a jednáních. Přínosné jsou aktivity, které umožňují osobní účast rodičů ve vyučování, seznamují je s činnostmi a metodami práce učitelů. K informovanosti využívají učitelé možnost každodenního osobního kontaktu se zákonnými zástupci dětí a žáků. Důležité informace sdělují formou oznámení na vývěškách nebo na webových stránkách školy. Škola je vstřícná, přátelská a přispívá k vzájemné důvěře.

Školní stravování je poskytováno v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení. Dětem je poskytována přesnídávka a oběd pro polodenní stravování a žákům hlavní jídlo (oběd). Součástí školy je školní jídelna – výdejna, která zajišťuje školní stravování na všech místech poskytovaného vzdělávání kromě Karviné, na základě smluv s právníckými osobami. Pro děti a žáky na odloučeném pracovišti v Karviné na Horově ulici zajišťuje školní stravování Slezská diakonie na základě smlouvy. Pitný režim je dětem a žákům zajištěn po celou dobu pobytu ve škole.

Prostory školy pro vzdělávání dětí a žáků jsou bezpečné. Do budov školy je zajištěn bezbariérový přístup. Škola provádí hodnocení a prevenci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Vyhodnocuje mimořádné události a přijímá opatření k mimořádným událostem. Seznamuje děti a žáky s riziky a poučuje je v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně požární ochrany. Pro zajištění bezpečnosti žáků při akcích pořádaných školou má stanovená pravidla. Zásady bezpečnosti škola zakotvila ve školních řádech. Realizace minimálního preventivního programu, jednotné působení, dohled všech

pedagogických pracovníků školy a nabídka školních i mimoškolních akcí podporují účinnou prevenci sociálně patologických jevů. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Ve škole jsou ustanoveny osoby odpovědné za organizaci první pomoci. Evidenci úrazů dětí a žáků vede v knihách úrazů. Výchova ke zdraví a ke zdravému životnímu stylu je ve škole zajištěna.

Škola usiluje o zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj dětí a žáků. Vytvořila účinné preventivní systémy zaměřené na omezení rizikového chování. Je zajištěno bezpečné prostředí. V oblasti zajištění bezpečnosti žáků škola dosahuje požadované úrovně.

Finanční podmínky školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za rok 2014 a zdrojů financování v roce 2015 k termínu inspekční činnosti. Škola v roce 2014 hospodařila s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na výdaje spojené s provozem a rozvojové programy (96 % z celkových neinvestičních výdajů v hlavní činnosti), prostředky na projekty spolufinancované z Evropského sociálního fondu (dále „ESF“), finančními dary, s účelovými dotacemi z rozpočtu města Bohumína a Českého Těšína a ostatními příjmy (úplata za vzdělávání v mateřské škole aj.). Vhodně využívala možnosti doplňkové činnosti (pronájmy) a z jejího výnosu hradila potřeby hlavní činnosti, hospodařila s kladným hospodářským výsledkem. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu použila v souladu se ŠVP a s účelem, na který byly přiděleny. Škola obdržela finanční prostředky z rozvojových programů vyhlášených MŠMT v roce 2014 na kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením a v roce 2014 a 2015 na financování asistentů pedagoga pro děti a žáky se zdravotním postižením a na podporu implementace etické výchovy do vzdělávání v základní škole.

Prostory, ve kterých probíhá vzdělávání, jsou škole pronajímány, vlastníky prostor jsou Slezská diakonie a města Český Těšín, Bohumín a statutární město Ostrava Městský obvod Mariánské Hory a Hulváky. Budovu v Karviné na ulici Horova škola vlastní. Běžnou údržbu škola zajišťovala z vlastních prostředků. Investiční výdaje provádí pronajímatelé prostor. V případě vlastní budovy škola v roce 2014 pořídila z investic elektronický zabezpečovací systém. Z rozpočtu města Bohumína škola v roce 2014 získala finanční prostředky na akce „Bohumínský slavíček“ a „Radovánky“ a v roce 2014 z rozpočtu Českého Těšína účelovou dotaci na projekt „Hrajeme si spolu, učíme se spolu“ a v roce 2015 na projekt „Slova života“.

Škola se zapojila do projektů spolufinancovaných z ESF. V roce 2011 v rámci EU peníze základním školám do projektu pod názvem „Vstřícná škola“ (ukončení bylo v roce 2014). Klíčovými aktivitami byly inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT, vzdělávání pedagogických pracovníků pro oblast digitálních technologií a ve formách a metodách výuky směřujících k rozvoji přírodovědné gramotnosti a zapojení asistenta pedagoga do procesu inkuzivního vzdělávání. V roce 2012 do projektu pod názvem „EU peníze středním školám“ (ukončení bylo v roce 2014). Klíčovými aktivitami byly inovace a zkvalitnění výuky cizích jazyků, výuky prostřednictvím ICT a výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků. V roce 2012 do projektu pod názvem „Podpora zavádění expresivních terapií do výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v Moravskoslezském kraji“ a získala finanční prostředky na základě smlouvy o partnerství (bude ukončen v březnu 2015). Odborným garantem byla Slezská univerzita Opava. Využitím projektů došlo ke zlepšení podmínek pro vzdělávání žáků školy.

V hodnoceném období škola získala četné finanční dary, které použila zejména na autobusovou dopravu dětí a žáků na výlety, ozdravný pobyt žáků, kulturní akce, drobné rehabilitační pomůcky, učební pomůcky, hudební nástroje a materiál do arteterapie

a aromaterapie. V roce 2015 obdržela z Nadačního fondu České bankovní asociace pro podporu vzdělávání příspěvek na projekt „Spolu nám to jde“. Škola vhodně využívala rozvojových programů, projektů spolufinancovaných z ESF, účelových dotací a dalších zdrojů k financování potřeb v hlavní činnosti.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Celkově jsou podmínky k realizaci vzdělávacích programů všech součástí školy v požadovaném stavu.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Řízení školy

Činnost školy je řízena na základě školních řádů MŠ, ZŠ a SŠ, organizačního řádu a provozních řádů všech součástí. Byla zřízena pedagogická rada a pracují metodické orgány. Vedení tvoří ředitelka a její dvě zástupkyně. Součástí školy řídí čtyři vedoucí pracovišť, kteří se účastní porad vedení školy, pedagogické rady probíhají odděleně v každé součásti školy.

Ředitelka školy zpracovává povinnou i navazující dokumentaci školy důkladně a přehledně. Podporuje pedagogické pracovníky v odborném rozvoji a vede je k sebereflexi. Z dokumentace školy a rozhovorů s pedagogy vyplývá, že jsou vymezeny kompetence, povinnosti a úkoly všech zaměstnanců. Systém řízení je přehledný, cílem je poskytnout přiměřenou autonomii jednotlivých pracovištím, využít jejich potenciál a zvyšovat prestiž školy.

Jsou vytvořeny zásadní a náležité koncepční a autoevaluační dokumenty školy, které vymezují rozvoj a hodnotí naplňování. Otázky strategie rozvoje jsou projednávány ve školské radě, radě školy a se zřizovatelem. Předávání informací mezi vedením školy a pedagogickými pracovníky je organizačně zajištěno.

Kontrolní a hospitační činnost probíhá plánovitě, zaměřuje se především na chod školy a jednotlivých součástí, práci konkrétních učitelů, adaptaci nových žáků, na vedení povinné dokumentace a její pravidelnou aktualizaci. Cílem kontrolní činnosti je sledovat formy a metody práce, koncepčně pomáhat vyučujícím při řešení případných problémů. Škola pracuje s výsledky kontrol České školní inspekce. Je věnována pozornost individualizaci žáků ve výuce, motivaci a metodické podpoře vyučujících. Jsou nastaveny mechanismy ke zjišťování úspěšnosti nastavených metod individuální práce s dětmi a žáky a hodnocení výsledků jejich vzdělávání. Řízení školy je systematické a naplňuje cíle předškolního, základního a středního vzdělávání.

Ředitelka školy vytváří podmínky pro činnost šestičlenné školské rady. Předává informace o průběhu vzdělávání, koncepční záměry rozvoje školy a dokumenty k projednání či schválení. Ředitelka školy dbá o průběžné zlepšování informačního systému. Na vysoké úrovni je informovanost mezi učiteli díky počítačovému propojení. Žáci jsou zpravováni obligátními nástroji (žakovské knížky, nástěnky, notýsky apod.), ale především dennodenním kontaktem s velmi vstřícnými a trpělivými učiteli. Součástí systému je poskytování informací o vzdělávací nabídce a způsobu přijímání na webových stránkách. Zákonná ustanovení při přijímání ke vzdělávání jsou dodržována. Při změně vzdělávacího programu, resp. při přechodu k IVP, je žákům zajišťována dostatečná pomoc. Informační systém je příkladem dobré praxe.

Rodiče podporují akce, které jsou svou působností provázané se všemi součástmi školy. Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni osobně - denním kontaktem, mohou získávat informace na webových stránkách a vývěskách, jsou zváni na konzultace i k neformálním jednáním. Jsou pro ně organizovány osvětové i vzdělávací akce. Navštívení pedagogové se v anketě ve většině vyjádřili o přátelské atmosféře a o pozitivním pracovním klimatu. Spolupráce s partnery a především s rodičovskou veřejností je soustavná, vstřícná, čínorodá a příznivě ovlivňuje obsah a průběh vzdělávání. Škola navázala kontakty se stacionářem „Ósrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy“ v Cieszynie (Polsko), jejich přeshraniční spolupráce úspěšně pokračuje.

Mateřská škola

Vzdělávání v MŠ probíhá dle ŠVP pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Z pohádky do pohádky“. ŠVP vychází z reálných materiálních, organizačních a personálních podmínek školy. Dokument stanovuje vzdělávací cíle, poslání a filozofii školy, která je zaměřena na spokojené dítě. Vzdělávací obsah je koncipován do integrovaných bloků s tematickými celky, společně s očekávanými výstupy a vzdělávací nabídkou. Na ŠVP navazují třídní vzdělávací programy, které konkretizují vlastní témata, bloky a náměty s motivovanou nabídkou aktivit pro děti. Evaluační systém je konkrétní, funkční.

Provoz MŠ je polodenní, a to od 7:00 do 13:00 hodin, v odpoledních hodinách přebírá děti stacionář Slezské diakonie. Výše školného pro pobyt dítěte činí 300,- Kč měsíčně.

MŠ úzce spolupracují s rodiči, kterým umožňují každodenní osobní styk s učitelkami. Těsná spolupráce je také navázána se ŠPZ, lékaři i pracovníky stacionářů. MŠ se řídí doporučeními z odborných pracovišť a zajišťují tak speciální vzdělávací potřeby dětí.

V rámci inspekční činnosti byly ve všech MŠ průřezově sledovány vzdělávací činnosti. Přístup k dětem se vyznačoval systematickostí, uspořádanou přípravou na skupinovou nebo individuální práci s dětmi, uvolňováním těla a polohováním imobilních dětí. Dalším úskalím, které ne vždy se dařilo překlenout je práce s dětmi, jejichž mentální úroveň může být předpokladem pro přijetí k základnímu vzdělávání na běžné ZŠ. Vzdělávání probíhalo v podnětném prostředí, v tvůrčí a pohodové atmosféře, učitelky byly velmi dobře připraveny. Zvláště na pracovišti v Bohumíně byla patrna souhra mezi učitelkou a asistentkou pedagoga. Denní režim i organizace vzdělávání respektovaly individuální potřeby dětí a umožňovaly učitelkám okamžitě reagovat na vzniklé vzdělávací situace. Činnosti vycházely z týdenních tematických plánů a aktuálních situací. Velmi dobře učitelky přistupovaly k věkovým a individuálním zvláštnostem dětí a diferencovaně zadávaly odlišné úkoly a činnosti. Spontánní aktivity byly částečně řízeny z důvodu mentálního a tělesného handicapu dětí. Do vzdělávacích činností zavádí MŠ základy polytechnické výchovy pomocí LEGO systému. Ve třídě je patrné systematické vedení dětí a dodržování nastavených pravidel chování. V průběhu dne měly děti dostatek možností k pohybovým aktivitám jak v budově MŠ, tak i venku. Pravidelnou pedagogickou činnost učitelky systematicky vyhodnocují. Získané poznatky využívají ke stanovení dalších postupů a zkvalitňování předškolního vzdělávání. Téměř všechny děti mají zpracován IVP, který je rovněž pravidelně vyhodnocován. U verbálně nekomunikujících dětí je užita alternativní komunikace spojená s vizualizací. Z pozorování chování a projevů dětí bylo zřejmé, že se cítily velmi dobře, spokojeně a bezpečně. Atmosféra ve třídě byla velmi příznivá, vzájemné vztahy mezi dětmi pozitivní, komunikace s učitelkou byla oboustranně partnerská a otevřená. Na pracovišti v Karviné měly děti možnost zapojit se do ranního kruhu společně se třídou ZŠ. Tato činnost byla velmi emoční, pro děti veselá a podnětná. Děti jsou v rámci svých možností vedeny k samostatnosti a správným hygienickým

návykům. V průběhu roku jsou zařazovány prvky canisterapie, hippoterapie, logopedie či rehabilitace. Do MŠ dochází klinická logopedka. Děti mají k dispozici celodenně pitný režim a v průběhu dne ovoce či zeleninu.

MŠ naplňuje ŠVP v souladu se školským zákonem a se svými koncepčními záměry. Poskytované předškolní vzdělávání odpovídá potřebám přijatých dětí, podporuje rozvoj jejich základních vědomostí, dovedností a schopností.

Základní škola

Organizace vzdělávání v ZŠ probíhá podle schváleného a aktualizovaného ŠVP pro obor vzdělání základní škola speciální s motivačním názvem „Škola pro život“, Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy a ŠVP přípravného stupně základní školy speciální. ŠVP PS ZŠS vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) a vede k počátečnímu utváření klíčových kompetencí uvedených v RVP pro obor ZŠS (dále „RVP ZŠS“).

Byly navštíveny hodiny rozumové výuky. Průběh vzdělávání vesměs začínal ranním kruhem, žáci byli přivítáni společným zpěvem, oslovením, modlitbou. Vzdělávacím cílem je uvědomování si aktuálního času, dne, ročního období. Jako prostředek k dosažení cíle sloužily různorodé smyslové stimulace a rituální činnosti při vnímání podnětů, slovní komunikace, čtení, výtvarné činnosti. Probíhala individuální práce s žákem, dopomoc, cvičení nebo stimulace k pohybům při rozvoji motoriky a soustředěnosti. Vedle relaxačních činností, muzikoterapie a arteterapie je stálou součástí práce učitelů soustavná fyziologická obsluha žáků a jejich polohování. Vyučující žáky motivovali, chválili, povzbuzovali, jejich vystupování bylo vstřícné a hluboce empatické. Volba vzdělávacích postupů, především metod strukturovaného učení a užití adekvátních pomůcek odpovídá trendu odborné speciálně pedagogické péče o děti se zdravotním postižením.

Vzdělávání v PS ZŠS se zaměřuje na rozvoj všech dovedností a schopností, především pak na komunikaci a sebeobsahu. Všechny činnosti jsou účinně podporovány multisenzoriálním přístupem a názornými pomůckami.

ŠVP je naplňován v souladu s RVP ZŠS a v případě PS ZŠS je v souladu s RVP PV. Zhlédnuté vyučovací hodiny v ZŠ i PS ZŠS měly nadstandardní kvalitu.

Střední škola

Organizace vzdělávání v SŠ probíhá podle schválených a aktualizovaných ŠVP pro obor vzdělání Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. ŠVP je zaměřen na získávání praktických dovedností pro soukromý život i zaměstnání.

Sledovaný průběh výuky byl v souladu se ŠVP. Uspořádání mobiliáře většiny tříd umožňuje členění na pracovní a odpočinkové zóny, které žáci využívají především o přestávkách. Kreativita vyučujících se odrazila v poskytování účelných pomůcek, s nimiž jsou žáci zvyklí běžně zacházet. Pracují s přírodninami, didaktickými pomůckami, s učebnicemi, encyklopediemi, slovníky, doplňujícími texty, obrazovým materiálem. Vhodně využívali videotechniku, počítačové vybavení a internet. V navštívených hodinách matematiky, českého jazyka, informačních technologií a rodinné výchovy (praktické vyučování) byl vytýčen vzdělávací cíl a prostředky k jeho dosažení. Učitelé volili organizační formy a metody práce založené nejčastěji na střídání činností, frontální výuce s postupy, které zajišťovaly účinný individuální přístup. Žáci komunikovali, v hodinách byla pozitivní atmosféra a žáci projevovali podle svých schopností o výuku zájem. Vyučující je motivovali pochvalou, oblíbenými činnostmi. Materiální podpora výuky byla podnětná, byla využita interaktivní tabule, pracovní listy, výtvarné práce. Aktivně se

zapojovali do výuky asistenti pedagoga (většinou dva ve třídě) a ve dvou případech byli přítomni i dobrovolníci, kteří dle pokynů vyučujících realizovali činnosti s žáky individuálně či v malých skupinách.

SŠ naplňuje ŠVP v souladu se školským zákonem a se svými koncepčními záměry. Výuka je systematická, její organizace je v souladu s právními předpisy. Žákům je spolehlivě zajišťována včasná podpora, odborná pomoc a důsledný individuální přístup. Navštívené hodiny měly nadprůměrnou úroveň.

Základní a střední škola

V souladu s doporučeními ŠPZ byly pro žáky vypracovány IVP. Žáci se sociálním znevýhodněním nebo mimořádně nadaní ve smyslu školského zákona ve škole nejsou. Žákům je zajišťována včasná podpora, odborná pomoc a individuální přístup. Práva zákonných zástupců v oblasti poskytování poradenských služeb jsou respektována. Všem žákům byl zajištěn rovný přístup ke vzdělávání.

Počty hodin, skladba předmětů a celá struktura výukového dne, jako začátek a konec výuky, počet hodin ve vyučovacím dni, délky i rozvržení přestávek a počty žáků ve třídách, až na třídy SŠ v Českém Těšíně, a ve skupinách jsou v souladu s právními předpisy. Ve třídách SŠ byl nejvyšší možný počet žáků překročen o tři žáky.

Praktické vyučování probíhá ve škole a v případech, že je realizováno na pracovištích sociálních partnerů (např. v terapeutických dílnách Slezske diakonie či v sociálně terapeutických dílnách příspěvkové organizace města Bohumín), je ošetřeno smluvně.

Výuka i realizované aktivity školy standardně podporují rozvoj funkčních gramotností žáků. Organizace vzdělávání, metody a formy výuky vytvářejí ve všech součástech školy odpovídající podmínky pro realizaci ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Prioritou školy je vytváření klidné vzdělávací atmosféry respektující potřeby dětí, žáků a jejich rodičů. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči založené na přátelskosti, důvěře a vstřícnosti. Důležitým měřítkem je úsměv dětí a žáků a spokojenost rodičů.

Vedení školy i celý pedagogický sbor průběžně monitorují, analyzují a hodnotí výsledky vzdělávání žáků. Ty jsou oznamovány na pedagogických radách i ve výročních zprávách. Děti a žáci se prezentují např. při kulturních programech pro rodiče, účastní se sportovních a výtvarných akcí.

Mateřská škola

Učitelky rozvíjely základní klíčové kompetence dětí v rámci celodenních aktivit. Pedagogické strategie uplatňované v MŠ jsou mnohostranné, účinné a kvalitní. Úroveň znalostí, dovedností a schopností vzdělávaných dětí MŠ odpovídá konkrétním možnostem dětí. Rozvoj a pokroky dětí pedagogické pracovnice sledují, průběžně je zaznamenávají do hodnotících listů. Z předložené dokumentace a přímého pozorování celodenních bloků vyplynulo, že dosažená úroveň vzdělávání odpovídá osobnostním a individuálním předpokladům dětí.

Základní a střední škola

Učitelé průběžně hodnotí výsledky a pokrok jednotlivých žáků vzhledem k jejich zdravotním a vzdělávacím možnostem. Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků škola stanovila pravidla (slovní hodnocení v ZŠ, klasifikačním stupněm ve SŠ), se kterými

zákonné zástupce seznámila. Výsledky vzdělávání učitelé hodnotí na jednáních pedagogické rady, žákům vedou portfolia a komunikační sešity. Jejich pokroky pravidelně sledují při vyhodnocování IVP společně s pracovníky ŠPZ.

Vedení školy i celý pedagogický sbor průběžně monitorují, analyzují a hodnotí výsledky vzdělávání žáků. Ty jsou oznamovány na pedagogických radách i ve výročních zprávách. Sleduje celkovou úspěšnost žáků v realizovaných vzdělávacích programech, součástí hodnocení jsou i individuální testy jejich schopností (sebeobsluha, komunikace, motorika, pracovní zručnost, vědomosti) a rovněž zvládnutí, v rámci praktických činností, výroby předmětů z keramiky, pletení košíků, tkání koberečků apod.

Závěrečné zkoušky ve SŠ ve školním toce 2013/2014 se konaly na pracovišti SŠ v Českém Těšíně a zúčastnili se jich dva žáci. Jeden žák prospěl s vyznamenáním a další prospěl.

Škola ve všech svých součástech provádí autoevaluaci, svou práci i výsledky vzdělávání prezentuje na veřejnosti. Celkově je problematika hodnocení výsledků vzdělávání v praxi školy řešena komplexně. Výsledky vzdělávání v MŠ, ZŠ i SŠ jsou na požadované úrovni.

Závěry

Vzdělávací nabídka školy a všech jejích součástí odpovídá podmínkám, za nichž byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zásadami a cíli stanovenými školským zákonem. Všechny realizované ŠVP jsou v souladu s právními předpisy a příslušnými RVP.

Silné stránky a další zásadní pozitiva ve výše hodnocených oblastech

- Citlivý přístup k dětem a k žákům založený na křesťanských hodnotách.
- Spolupráce s partnery – zřizovatelem, školskou radou, radou školy, Slezskou diakonií a jejími denními stacionáři či terapeutickými dílnami a dalšími organizacemi a městy, je na vysoké úrovni.
- Podpora zřizovatele, který mj. škole poskytl výjimku z nejvyššího počtu dětí a žáků, je operativní a přínosná.
- Kvalitní personální práce vedení školy umožňuje zvyšování kvalifikovanosti pedagogických pracovníků.
- Vzdělávání včetně výchovné činnosti s dětmi a žáky je systematické a rozmanité, respektuje jejich individuální zvláštnosti a požadavky zákonných zástupců.
- Průběh vzdělávání v ZŠ a SŠ slouží jako příklad dobré praxe.
- Využívání služeb zahraničních dobrovolníků přispívá výměně zkušeností.

Slabé stránky

- Kapacita prostorů na pracovišti SŠ v Českém Těšíně neumožňuje další zvýšení počtu tříd a specializovaných učeben z bezbariérovým přístupem.
- Ve dvou třídách SŠ na pracovišti SŠ v Českém Těšíně došlo k překročení nejvyššího počtu žáků (řešeno v Protokolu o kontrole čj. ČŠIT-312/15-T).

Doporučení

- V činnosti MŠ klást větší důraz na děti, jejichž mentální úroveň je předpokladem pro přijetí k základnímu vzdělávání na běžné ZŠ.

- Provést aktualizaci školních dokumentů a sjednotit formálně i obsahově dokumentaci v MŠ, ZŠ a SŠ (především informované souhlasy týkající se vzdělávání dětí a žáků se SVP a diagnostické záznamy dětí v MŠ).
- Dořešit oplocení školní zahrady v Karviné.
- Pokračovat v realizaci záměru změnit místo vzdělávání žáků SŠ v Českém Těšíně.

Vývoj školy od poslední inspekce

Od poslední inspekce v roce 2011 škola nastavenou úroveň vzdělávání nadále udržuje. Vzdělávací programy doplňuje pestrou nabídkou školních i mimoškolních aktivit pro děti a žáky. Škola vychází vstříc zájmu veřejnosti a operativně zajišťuje vzdělávání v dalších místech (Ostrava, Bohumín).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školské právnické osoby vydaná na základě usnesení Církevní rady Slezské církve evangelické augsburského vyznání ze dne 27. 2. 2006 včetně dodatků
2. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. 34161/2014-2 ze dne 2. 10. 2014 s účinností od 2. 10. 2014
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. 34161/2014-2 ze dne 7. 8. 2014 s účinností od 1. 9. 2014
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. 45539/2013 ze dne 6. 1. 2014 s účinností od 1. 9. 2014
5. Výpis z rejstříku školských právnických osob ze dne 23. 3. 2015
6. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 3. 2015
7. Povolení výjimky z nejvyššího počtu žáků zřizovatelem školy ze dne 25. 8. 2014
8. Jmenování do funkce ředitele vydané Slezskou církví evangelickou A. V. v Českém Těšíně ze dne 14. 8. 2013
9. Školní vzdělávací program církevní mateřské školy „Z pohádky do pohádky“ zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání ze dne 29. 6. 2010 s aktualizacemi
10. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní školy speciální pro žáky se středně těžkým mentálním postižením a pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami s motivačním názvem „Škola pro život“ zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní školy speciální ze dne 29. 6. 2010 s aktualizacemi, včetně přílohy - ŠVP pro přípravný stupeň základní školy speciální
11. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání Praktická škola jednoletá pro žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, autismem a vícečetnými postižením zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání praktická škola jednoletá 78-62-C/01 ze dne 29. 5. 2012
12. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání Praktická škola dvouletá pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, případně lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, autismem zpracovaný podle Rámcového

vzdělávacího programu pro obor vzdělání praktická škola jednoletá 78-62-C/02 ze dne 29. 5.2012

13. Výkazy o přípravném stupni základní školy speciální, mateřské škole, základní škole, střední škole a ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2014
14. Školní matrika MŠ, ZŠ a SŠ, stav k termínu inspekční činnosti
15. Třídní knihy všech tříd MŠ, ZŠ a SŠ vedené ve školním roce 2010/2011 (7 knih), stav k termínu inspekční činnosti
16. Koncepce rozvoje školy 2015 – 2018
17. Výroční zprávy o činnosti školy – ZŠ a SŠ, školní rok 2013/2014
18. Školní strategie prevence sociálně patologických jevů pro školní roky 2014/2013 (včetně Programu proti šikanování)
19. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání všech pedagogických pracovníků (stav k termínu inspekční činnosti)
20. Rozvrhy hodiny všech tříd ZŠ a MŠ ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
21. Školní řády MŠ, ZŠ a SŠ na jednotlivých pracovištích platné ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
22. Plán práce školy, školní rok 2014/2015 (hlavní úkoly, personální zabezpečení, plán schůzí a porad, kontrolní a hospitační činnost, spolupráce s rodiči a dalšími partnery)
23. Hospitační činnost (plán a formy hospitací, sledované oblasti, hospitační záznamy) - souhrnná dokumentace vedená ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
24. Plán DVPP školní rok 2014/2015
25. Podklady pro hodnocení individuální výchovně vzdělávací činnosti – testy, závěrečné výsledkové tabulky (sebeobsluha, komunikace, motorika, pracovní zručnost, vědomosti)
26. EVVO (školní program, plán akcí, zápis ze schůzky poradců, hodnocení plnění školního plánu v 1. pololetí, EVVO na jednotlivých pracovištích) – souhrnná dokumentace vedená ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
27. Organizační řád s účinností od 1. 9. 2014
28. Pedagogická rada – zápisy z jednání včetně prezenčních listin, vedené od školního roku 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
29. Doklady o přijímání dětí a žáků ke vzdělávání v MŠ, ZŠ a SŠ a doklady o zařazení do PS ZŠS ve školním roce 2013/2014
30. Doklady o ukončování vzdělávání ve SŠ ve školním roce 2013/2014
31. Doklady o průběhu vzdělávání ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (přestupy, změny vzdělávacích programů)
32. Hodnocení jednotlivých pracovišť MŠ, ZŠ a SŠ v prvním pololetí školního roku 2014/2015
33. Třídní vzdělávací programy MŠ, záznamy o dětech a individuální plány dětí k termínu inspekční činnosti

34. Docházka dětí do MŠ od 1. 9. 2014 ke dni inspekční činnosti
35. Finanční vypořádání dotací poskytnutých církevní škole (školskému zařízení) ze dne 21. 1. 2015
36. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2014 ze dne 2. 3. 2015
37. Dokumentace školy: Deníky 2014 a 2015 a vyúčtování projektů spolufinancovaných z ESF
38. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků k termínu inspekční činnosti
39. Knihy úrazů vedené na jednotlivých odloučených pracovištích ve školním roce 2014/2015
40. Výkazy Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. 10. 2014
41. Seznam strážníků za jednotlivá místa poskytovaných školských služeb za říjen 2014
42. Smlouva o zabezpečení stravování s účinností od 2. září 2013 a ze dne 2. 9. 2013 mezi školou a Základní školou Ostrava-Mariánské Hory, Gen. Janka 1208, příspěvková organizace
43. Smlouva o zajištění školního stravování mezi školou a Základní školou a mateřskou školou Český Těšín Hrabina, příspěvková organizace ze dne 1. 1. 2012
44. Dohoda o podmínkách stravování mezi školou a Základní školou Bohumín Čs. armády 1026 okres Karviná, příspěvková organizace ze dne 1. 9. 2003
45. Smlouva o stravování dětí a žáků MŠ, ZŠ a SŠ mezi školou a Slezskou diakonií ze dne 29. 8. 2014
46. Internetové stránky školy www.skolasd.eu

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor *Mgr. Kazimierz Worek v. r.*

Ing. Lada Bednářová, kontrolní pracovnice *Ing. Lada Bednářová v. r.*

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka *Mgr. Iveta Galušková v. r.*

Mgr. Šárka Fiedlerová Hanušová, školní inspektorka *Mgr. Šárka Fiedlerová Hanušová v. r.*

Mgr. Vladislav Vančura, školní inspektor *Mgr. Vladislav Vančura v. r.*

Mgr. Dagmar Vilášková, speciální pedagožka *Mgr. Dagmar Vilášková v. r.*

V Ostravě dne 13. 4. 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D., ředitelka školy *Mgr. Zuzana Filipková, Ph.D. v. r.*

V Českém Těšíně dne 14. 4. 2015